

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 26P/23/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8724200870
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2024:8724200870.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. E. XXX, zastúpené opatrovníkom: Úrad práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok, dieťa rodičov – matky: F. B., G. B., nar. XX. XX. XXXX, a otca: H. B., nar. XX. XX. XXXX, obaja trvale bytom C. D. E. XXX, za účasti: Okresná prokuratúra Kežmarok, v konaní začatom z úradnej povinnosti o zhodnotenie uloženého výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Ruší výchovné opatrenie – dohľad, ktoré bolo nariadené rozsudkom Okresného súdu Poprad č. k. KK-5P/62/2023 - 44 z 18. 07. 2023.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením Okresného súdu Poprad č. k. H./XXXX - 54 z 12. 02. 2024 bolo začaté konanie z úradnej povinnosti vo veci zhodnotenia výchovného opatrenia a uloženia iného vhodného opatrenia u maloletého A. B., nar. XX. XX. XXXX. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 20. 02. 2024. Z odôvodnenia predmetného uznesenia vyplýva, že súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 18. 07. 2023, č. k. KK-5P/62/2023 - 44, ktorým určil nad výchovou mal. A. B., nar. XX. XX. XXXX, dohľad, ktorý sa bude vykonávať za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok. Uložil rodičom povinnosť spolupracovať s orgánom sociálno- právnej ochrany detí a sociálnej kurately Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok. Toto výchovné opatrenie sa uložilo na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. Účinnosť výchovného opatrenia bude zhodnotená za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 05. 09. 2023. Dňa 06. 02. 2024 bola tunajšiemu súdu doručená správa o zhodnotení účelu výchovného opatrenia, v ktorej závere je uvedené, že uložené výchovné opatrenie plní svoj účel a dohľad vedie k zmene správania maloletého. V zmysle § 37 ods. 8 zákona o rodine, súd priebežne hodnotí účel uloženého výchovného opatrenia, aby pred uplynutím doby uloženej v rozhodnutí, vedel zhodnotiť účel. Súd podľa § 23 ods. 2 CMP začal konanie bez návrhu.

2. Oznámením doručeným súdu 20. 02. 2024 vstúpil s poukazom na ust. § 13 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej CMP), do konania prokurátor Okresnej prokuratúry Kežmarok.

3. Uznesením č. k. 26P/23/2024 - 5 z 05. 03. 2024 súd ustanovil maloletému dieťaťu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, procesného opatrovníka Úrad práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok na zastupovanie v konaní vedenom na Okresnom súde Poprad pod spisovou značkou 26P/23/2024.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 23. 04. 2024, na ktoré sa dostavili opatrovník mal. dieťaťa a prokurátorka. Nedostavili sa zákonní zástupcovia mal. dieťaťa, ani maloleté dieťa, u ktorých má súd doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané a ktorí svoju neúčast' neospravedlnili, ani nepožiadali o odročenie pojednávania.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom opatrovníka mal. dieťaťa, výsluchom prokurátorky a oboznámením sa s obsahom spisu, a to uznesením Okresného súdu Poprad č. k. KK-5P/62/2023 - 54 z 12. 02. 2024 o začatí konania z úradnej povinnosti, oznámením Okresnej prokuratúry Kežmarok o vstupe do konania z 19. 02. 2024, správou obce Stráne pod Tatrami o povesti rodiny z 08. 03. 2024, správou ÚPSVaR Kežmarok z prešetrenia pomerov z 12. 03. 2024, odpoveďami na lustrácie účastníkov v Registri obyvateľov SR a obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. KK-5P/62/2023.

6. Opatrovník mal. dieťaťa vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že sa odvolávajú na správu z 12. 03. 2024. A. sa počas prebiehajúceho dohľadu nedopustil opakovanej trestnej činnosti, nevznikla mu žiadna nová trestná činnosť. Má mentálne postihnutie variant B. S rodičmi a maloletým sa aktívne spolupracuje na zlepšení starostlivosti. Na predvolania chodia rodičia na úrad sporadicky, naposledy boli napríklad 15. 02. 2024. Zatiaľ má 22 neospravedlnených hodín, pričom rodičia po predvolaní školou vedia tieto hodiny ospravedlniť. Majú za to, aby a dohľad nad výchovou maloletého ukončil. Dohľad splnil svoj účel. Na záver uviedol, že uložený dohľad splnil svoj účel a preto navrhli jeho zrušenie.

7. Prokurátorka vo výpovedi na pojednávaní uviedla, že poukazujúc na vykonané dokazovanie, konštatujúc, že došlo k zlepšeniu stavu a dohľad splnil svoj účel, navrhli, aby súd ukončil účinnosť tohto výchovného opatrenia. Na záver uviedla, že taktiež súhlasia s tým, aby bol zrušený dohľad, nakoľko výchovné opatrenie splnilo svoj účel, maloletý sa nedopúšťa žiadnej protiprávnej činnosti.

8. Zo správy obce Stráne pod Tatrami o povesti rodiny, ktorá bola súdu doručená 11. 03. 2024 vyplýva, že mal. A. žije v tamojšej rómskej osade spolu s rodičmi a siedmimi súrodencami v drevenej chatrči a vo veľmi skromných bytových a sociálnych pomeroch. Mal. A. pochádza z početnej rodiny, 12 detí. Je žiakom špeciálnej triedy ZŠ s MŠ Stráne pod Tatrami. Matka maloletého je na rodičovskom príspevku, otec je nezamestnaný. Rodičia nezvládajú výchovu svojich detí. V minulosti boli obaja vo výkone trestu odňatia slobody. Maloletý bol dvakrát riešený v priestupkovom konaní za neospravedlnené hodiny. Obec je osobitným príjemcom prídavku na päť detí.

9. Zo správy Úradu práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok z prešetrenia rodinných pomerov, ktorá bola súdu doručená 12. 03. 2024 vyplýva, že dňa 09. 02. 2024 úrad obdržal zo strany základnej školy s materskou školou Stráne pod Tatrami oznámenie, že v mesiaci január mal. A. B. vymeškal 22 neospravedlnených hodín. Následne dňa 15. 02. 2024 obdržali zo strany ZŠ menovaného charakteristiku, kde okrem iného triedna učiteľka menovaného uviedla, že maloletý má v II. polroku 10 neospravedlnených hodín a 10 ospravedlnených hodín. Evidované neospravedlnené vyučovacie hodiny triedna učiteľka riešila s matkou menovaného dohovormi. Podľa vyjadrenia triednej učiteľky z predmetnej správy sa matka menovaného pani učiteľke sťažovala, že A. jej uteká z domu a do školy vtedy nejde. Triedna učiteľka opakovane videla A. v čase, v ktorom mal byť práve na vyučovaní (doobedňajšie vyučovanie alebo poobedné vyučovanie) chodiť po Kežmarku. Škola sa sťažuje na nepostačujúci hygienu žiaka, v správe je uvedené, že po celom tele mu chodia vši. Na túto skutočnosť bola matka aj maloletý upozornení, tento problém nebol však vyriešený. Dňa 16. 02. 2024 úrad vykonal návštevu v rodine menovaného. Hlavným dôvodom bola nedbalá hygiena a starostlivosť rodičov o ich syna ako aj pokračovanie v záškoláctve maloletého. V čase návštevy bola TSP úradu zastihnutá v domácom prostredí matka, ktorá uviedla, že o vzniknutých neospravedlnených hodinách vie, niekedy jej syn zo školy aj utečie, neospravedlnené hodiny sa snaží matka riešiť s triednou učiteľkou. Rovnako matka uviedla, že so synom sa rozprávala aj o jeho chodení po Kežmarku (upozornenie triednou učiteľkou, že chodí po smetných košoch), synovi vysvetlila, že to nesmie robiť, prisľúbila nápravu. Matke maloletého bola ponúknutá pomoc formou psychologických stretnutí na referáte PSS v Kežmarku, ktoré za toho času odmietla, avšak prisľúbila, že o tom porozmýšľa. V súčasnej dobe je vedená spisová dokumentácia A. a jeho rodiny aj u sociálnej pracovníčky oddelenia SPO, ohrozené rodiny. Vzhľadom na vyššie uvedené ako aj na Zhodnotenie účinnosti výchovného patrenia zo dňa 05. 02. 2024, odoslané úradom na tunajší súd, s dôrazom na dôvod uloženia výchovného opatrenia – dohľad, t. j. páchanie trestnej činnosti maloletým, maloletý A. sa počas prebiehajúceho dohľadu nedopustil opakovanej trestnej činnosti, nevznikla mu žiadna nová priestupková ani trestná činnosť, správanie maloletého v školskom zariadení zodpovedá jeho

mentálnemu postihnutiu (variant B - stredne ťažké mentálne postihnutie), s maloletým a jeho rodičmi úrad aktívne pracuje na zlepšení starostlivosti o menovaného zo strany rodičov, dovoľujú si konštatovať, že pominul dôvod uloženia výchovného opatrenia, a teda zo strany sociálneho kurátora hodnotia, že výchovné opatrenie v zmysle ustanovenia § 37 ods. 2 písm. b) zákona o rodine – dohľad splnilo účel a navrhli výchovné opatrenie ukončiť.

10. Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej Zákon o rodine), nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

11. Podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení, určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

12. Podľa § 37 ods. 4 písm. a) Zákona o rodine, na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48 budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom.

13. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, prvá veta, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia.

14. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že zrušenie výchovného opatrenia nariadeného rozsudkom Okresného súdu Poprad č. k. KK-5P/62/2023 - 44 z 18. 07. 2023 nad maloletým A. B. je dôvodné. Z predloženej správy ÚPSVaR Kežmarok z prešetrenia pomerov rodiny, vyplýva, že A. sa v domácnosti správa slušne, rodičov rešpektuje, pomáha im a dohliada na mladších súrodencov. Maloletý si uvedomuje závažnosť svojho konania a spáchanie skutku ľutuje. Maloletý A. sa počas prebiehajúceho dohľadu nedopustil opakovanej trestnej činnosti, nevznikla mu žiadna nová priestupková ani trestná činnosť. Správanie maloletého v školskom zariadení zodpovedá jeho mentálnemu postihnutiu (variant B - stredne ťažké mentálne postihnutie). Úrad aktívne pracuje s maloletým a jeho rodičmi na zlepšení starostlivosti o menovaného zo strany rodičov. Procesný opatrovník maloletého aj prokurátorka odporúčali zrušiť nariadené výchovné opatrenie, nakoľko splnilo svoj účel. Súd preto rozhodol tak, že zrušil výchovné opatrenie – dohľad nariadené uznesením Okresného súdu Poprad č. k. KK-5P/62/2023 - 44 z 18. 07. 2023.

15. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

17. Podľa § 58 ods. 1 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

18. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko si náhradu trov konania účastníci neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Poprad.

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania (§ 127 a § 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).